

 BUTLLETÍ DEL

CENTRE EXCURSIONISTA

DE CATALUNYA

ANY X

AGOST DE 1900

N.º 67

EXCURSIÓ A LA MONTANYA DE SANT GREGORI
FINS A GIRONA

El dia 11 de Febrer de l'any passat, junt ab el meu amich l'intel·ligent jove en Joan Masferrer, molt coneixedor de les Guilleries, ens en anàrem a dormir en el poble de Santa Maria de Corcó (Esquirol), distant unes dugues hores de Manlleu, hostatjant-nos a casa La Llemosina.

L'endemà, diumenge dia 12 y a punta de dia, després d'haver pres comiatge, arribàrem a l'arrabal de Can Toni Gros a les 6'45.

Pel camí, davant de Can Toni y en direcció NE., suau-ment pujant pel Pla d'Ardura, ab 40 minuts baixàrem al Coll ses Viles, y a les 7'30 estem ja al davant de la gran casa anomenada Les Viles, que guarda no molt lluny una ben conservada capella bizantina, la que deixem a l'esquerra de la carretera que té d'anar desde Manlleu a Olot y que per ara arriba tant solament fins al Pla del Papelló, confi de la provincia de Barcelona.

Seguint el camí que passa frech a frech y per la dreta de la carretera, vegent-se les cases de l'Om y Bell-lloch, iglesia de Pruit, Cingleres d'Ayats y al lluny els Pireneus, pel N., y per l'O. les cases de Rajols, Curriol y Cingles de

Rupit, als 30 minuts, passem pel pont de dos archs sobre la riera de Pruit, enfront la casa de La Sala de Rupit, que'ns queda a l'esquerra en direcció SE. a una distancia de 250 metres aproximadament.

Pochs minuts més y passem pel Molí de La Sala, entrant ja en la carretera que va a Rupit, tenint per la dreta la riera de Pruit, de bons salts d'aigua.

Arribem a Rupit a les 8'15, entrant pel carrer de la Barbacana, aon fem bocí a l'Hostal de Can Lona.

RUPIT

És poble molt pintoresch per lo estrany de sa posició. Està situat sota de grosses montanyes, sortint de son centre, com si fos per sobre de les teulades, un turonet d'espadat cingle, en qual cim s'hi destaquen les enderrocades parets de son antich castell.

En aquest poble hi ha un carrer molt típic, que és el en que hi ha l'Hostal de Can Lona. D'enfront la casa s'hi poden treure varies vistes ab la màquina fotogràfica o esboços ab el llàpiç.

Si de les notes preses se'n fes un quadro, seria digne de figurar en qualsevol Exposició aon s'hi portessin quadros pera fer glatir la vista y pera deslliurar les butxaques de son pès metàlich.

Us vaig a presentar toscament un bocet d'aquest carrer.

Figureu-vos-lo empedrat ab roca natural, de molts alts y baixos. Bastanta pujada, tortuós, cases de dos pisos de molt sortida teulada, essent estret en diversos punts.

Pera entrar, en algunes cases, hi ha davant del portal escales ab graons de pedra sense barana. Sobre'ls portals, porxades molt sortides de fusta, algunes en el primer pis, altres en el segon y cobertes ab teulada.

Cordes en les finestres pera penjar roba y en les porxades també.

En el fons (part dreta) y sobre una paret de tapia, una creu; més endavant y en la mateixa paret, altra creu

també, però de més tamany, deixant veure per entre les dites creus y per sobre de les teulades el blau del cel.

Il·luminat pel sol, projectant l'ombra de les creus en el carrer y ab penjarelles de roba, alguna blanca, alguna de color ja perdut o molt fort, y al fons del carrer, baixant un home ab barretina vermella, faixa del mateix color, brusa blava y la manta sobre l'espatlla, tindreu un veritable quadro digne dels gurmants de l'art y de tots aquells que desitgen tenir en llurs estudis records de nostra terra.

Això és lo que hem vist nosaltres, embadalint-nos allí per llarga estona; y com no, essent dit quadro tant de casa nostra, tant català!

Entreu a Rupit per la part que volgueu, que us agrada a sa posició topogràfica. Si veniu per la casa del Curriol, s'us presentarà molt fondo en forma d'una *K* y veureu molt bé les parets enrunades del Castell, estant ja molt regirades ses runes ja de molt temps per antiquaris que han anat allí a veure si hi trobaven plats o altres coses velles. Si baixeu a atravessar la riera y us en pugeu sobre la cinglera que la tanca, el tindreu pla, presentant-vos en primer terme unes grosses pilastres acabades per archs, els quals serveixen pera aguantar un hort que hi ha dessobre. Si'l mireu pel camí que va a Susqueda, el tindreu elevat y en linia horitzontal; veureu alguna finestra gòtica y bastants miradors o porxades com les del carrer que us n'he fet esment ja més amunt.

Poètic ho és molt, y just és que, brollant poesia per tot arreu, siga ensems artístich.

En l'iglesia de Rupit res hi ha que cridar pugui l'atenció, puix és molt novenca.

Pel camí que hi ha debaix el poble en direcció al SE., emprenem altra volta la marxa, passant per un pont de dos archs sobre la riera, y per suau pujada'ns trobem a les 9'10 enfront la cascata d'espadat y esgarriós cingle anomenat Salt de Sallent. A l'esquerra de dit Salt hi ha les Escalles de Sallent, y a la dreta les Escaletes; punts aquests per aon pugem y baixem els del país; y el veure

algú que puja o baixa fa esglayar, puix sembla impossible que pugui sostindre'l cap serè.

La vall que's contempla sota'l Salt de Sallent està rublerta de bosch d'alzines, serpejant per son centre la riera que baixa del Salt, que sembla més bé plata que aigua segons sigui il·luminat pel sol.

Poques són les cases que hi ha escampades per la dita vall.

Desde'l Salt y ab cinch minuts passem per enfront de l'Hermita de Sant Joan de Fàbregues, que deixem a la dreta y que no visitem perquè se'ns fa tard.

Per forta baixada en zig-zag molt pronunciat, trobant-se molt prompte dos camins, seguim el de l'esquerra.

Una hora de fortíssima baixada que peta les cames per espès bosch d'alzines, bruchs, grossos arbossos, castanyers y pedra piçarra bordisenca. Per la dreta tenim a tocar l'enlairada montanya de Mondoys, coronada per l'ermita de dit nom; y per l'esquerra la montanya de l'Agulla, que pren son nom d'una grossa roca separada d'ella en forma d'un tosch cono.

A les 10'15 estem abaix del pla.

Per bon camí, suaument pujant y baixant, arribem a

SUSQUEDA

a les 11; y com que és dia de festa procurem allargar el pas pera poder arribar a temps a l'ofici.

A l'arribar a dit poble trobarem l'agutzil, que se'ns oferí a portar els tapaboques y bastons a l'hostal.

Lliures de l'equipatge, ens en anàrem a l'iglesia, que és romànica en forma de creuer.

La volta del centre és de canó y les laterals són de gros arch y molt aplastat. Res vegérem que'ns cridés l'atenció, excepte moltes dònes que anaren a oferir portant la cistelleta y grossa trena de candeles grogues, cobrint son cap y espatlles una caputxa molt plana y arrugada, essent molt diferents de les caputxes que's porten per la plana de Vich. Ens estranyaren tantes dònes a per-

tar sa ofrena al sacerdot, y se'ns digué que era perquè'l passat estiu havien tingut en el poble molts tifus seguits de moltes defuncions. No crech estrany hi hagin malalties vista la situació del poble, que està assegut a l'esquerra del riu Ter, que passa a sos peus voltat d'altíssimes montanyes que fan que l'aire no hi circuli. No us diré res més sinó que a l'hivern més aviat tindreu calor que fred.

En aquest poble hi viuen etzavares, oliveres, alzines sureres y vinya; y el vi que hi cullen l'anomenen vi vert per sa forta aspror.

En l'estiu s'hi cull molta fruita, que col·loquen dins de cistells, portant-la a vendre al mercat de Manlleu, que's fa cada dilluns. Molt llarch és el camí de Susqueda a Manlleu; y si an aquests homes que porten la fruita a Manlleu els aneu a esperar a Rupit, que és molt més de mig camí, y els demaneu el preu d'ella y sols els dieu que'ls la pagareu a cèntim menos per lliura de lo que us en demanen comprant-se-la tota, jo us asseguro que no us la vendran. Prefereixen perdre tot el dia, cançar-se y anar carregats sols pera fer alguns cèntims més. Prova això la pobresa d'aquest poble.

Sortim de l'ofici, parant-nos davant de la porta, tal com hem vist feyen els que n'eixien, els quals estan allí molt temps conversant. Com que nosaltres erem forasters, totes les mirades, ja d'homes, ja de dònes, tant de grans com de petits, eren exclusivament pera nosaltres.

Com que la gana'ns apreta, fem via a l'hostal, propietat de l'Anton Suy, en el carrer de Dalt, casa n.º 6, aon desde'l balcó podem bé apreciar el poble, que per cert és molt petit.

Tenim un bon dinar, que se'ns posa molt bé, trayent els ventres de pena, ajudant-hi molt bé'ls traguixolis del vi vert, que sa forta aspró al principi'ns fa esgarrifances, però després, acostumats ja an ell, el trobem molt bo; y com no, si estem morts de set!

Si a Susqueda desitgeu pendre cafè, no'n demaneu, perquè no saben lo que és.

Els d'allí, pera anar a pendre cafè, van a l'Hostal a jugar a la *secansa* o al *truch*, bebent-se'n un porronet del vert; donchs aquest és el cafè.

Aquest any un propietari ha fet construir un carret petit pera'l seu ús. És el primer carro que s'ha vist per aquest poble, puix no'n necessiten per no haver-hi carretera. L'han portat a bast, o sia desmuntat y a sobre de matxos. De veres que per aquí ha sigut un acontereixement.

A les 2'35 sortim de Susqueda per bon camí en direcció al riu Ter, y als deu minuts passem per un pont de quatre archs sobre'l riu.

Al cap del pont, que sembla esser amarrat al cingle, hi ha dos camins, un pera cada extrem de paret. Prenem el de l'esquerra, que té una entrada molt estreta.

Per bon camí y per la dreta del Ter, ab molta pedra de granet, a les 3'45 passem per les cases anomenades Les Planiques y La Codina, que'ns queden a l'esquerra del Ter y bastant amunt de la montanya.

A les 3'20 passem per la grossa casa de Calobrans, situada a la dreta y tocant al camí.

Per davant de dita casa y pel mig de l'era de batre, ens endinzem per bon camí dins del bosch fins a trobar el torrent de la mina.

En aquest torrent s'hi troba molta barita de primera classe, ab mineral de plom y coure. Després, per camí molt espès de mates, arbossos, ginestes y castanyers, ens enfilem per dretíssim camí sempre amunt montanya de Sant Gregori.

Bufant y suant molt, arribem a les 5'15 de la tarde a la meitat aproximadament de la dita montanya, a la casa anomenada Lo Clascar, propietat de la pubilla de la dita casa, Na Maria Clascar, esposa del meu company d'excursió.

Gracies a Déu que aquí al menys reposarem fins a demà, puix la tasca ha sigut molt llarga y'ns convida a descansar!

ASCENSIO A L'ERMITA DE SANT GREGORI

A les 7'45 del matí eixírem del Clascar, pujant per un camí d'enfront la casa carena amunt en direcció al S., trobant-nos als 50 minuts a la petita casa anomenada Aygols, de la propietat del Clascar; y per bon camí, seguint sempre la carena, decantant-nos al E., arribem a les 9'15 a la petita y enrunada capella romànica de Sant Gregori, el punt més alt de la montanya.

Del cim d'aquesta montanya, y a pochs passos de l'enderrocada ermita, se contempla'l panorama més gran y més hermós de Catalunya.

Per cada part veureu grans fondalades d'una vegetació exuberant; us semblarà contemplar un ben acabat plan topogràfic en el qual no hi falten els seus deliniats camins, ja drets, ja torts, segons siguin les configuracions del terreno; se us marquen molt bé les cases, roques, prats, arbres escampats ací y enllà, mates y els seus ben marcats marges. Els pobles es veuen ben dibuixats, ja siguin aprop, ja lluny, segons sigui'l dia il·luminat.

Per la part N. se contempla lo següent: els Pireneus y sa elevada cima, el Canigó, Cingleres d'Ayats, Sant Feliu de Cantallops, Alfar, Puigsacalm y Cingleres de Tavertet.

Al NO., l'ermita de Mondoys, la Plana de Vich, el Castell de Gurb, la Costa de Sant Bartomeu y Pedraforca.

Al O., l'ermita de la Mare de Déu del Coll y la Montanya de Portabarrada.

Al SO., el poble d'Ausó y sa bonica vall, Sant Miquel de Solterra y Les Agudes.

Al S., la desembocadura del riu Tordera y el mar.

Al SE., el pla de Girona, Cassà de la Selva, Llagostera, Montanya de Santa Bàrbara, y al lluny Les Gabarres y el mar.

A l'E., Anglès, Bescanó, les tortuositats del Ter, Pont Major, Girona, Flassà, Punta Guixera, les Illas Medes y la desembocadura del riu Ter.

Al NE., els Pireneus Orientals, la Montanya de Rocacorva, el Cap de Creus, el golf de Roses y sa població, L'Escala, un gran pla de regadiu de La Sellera y la desembocadura del riu Brugent ab el Ter.

Després d'haver vist tanta y tanta hermosura, de la que ens emportem molt bona impressió, ens entornem a la casa del Clascar, aon dinem, ja pera despedir-nos dels panorames que'ns han fet fruir molt.

De la casa del Clascar sortim a la 1'50 de la tarda, camí de La Sellera, pel que hi ha enfront de la casa y a peu pla per montanya de molt bosch que sembla una manigua: tanta és l'espessor de plantes.

Pera formar-vos una idea de lo que és frondós dit bosch, cal dir que si un prova de ficar-se a dins, és segur que hi deixarà part de roba y s'ensangrentarà mans y cara.

A les 3'15 ens trobem en el punt anomenat la *Creu de Moré*. Segurament que abans en aquest lloch hi havia una creu: ara no hi és, ni senyals d'on podia esser.

Als 15 minuts més som a la casa del Moré, passant pel mig de l'era.

Als 15 minuts del Moré, la casa del Borner, que deixem a l'esquerra.

Caminant 30 minuts més ens trobem en la Font del Bassí, de molta anomenada, a la dreta y tocant el camí, la qual serveix molt bé pera fer brenades els de La Sellera, que hi pugem algunes voltes a l'any.

A les 4'30 estem en el Collet de La Palomera, tenint pel SE. y a sota de la montanya'l poble de La Sellera.

Aquí fem els nostres càlculs per si baixem desseguida a La Sellera o si anem per la part oposada a visitar la gran resclosa, en construcció, del Pasteral. El meu amich y company me fa observar que'l sol se'n va a la posta y que arribarem molt de nit a La Sellera, y, a més que, no essent pràctichs del camí, podem caure y fer-nos mal. Tot això ho consideràrem bé; però era tant trist no poder visitar cosa de tanta anomenada!

Després d'un moment de vacil·lació, decidim anar-hi. Desde'l collet, en direcció al NE., baixem per una pen-

dent que, sense exagerar, és d'un 70 per 100, més que menys, puix és molt dreta, sense camí, passant per entremig d'argelagues y d'arsos, relliscant a cada pas. En 30 minuts, que semblen trenta segles per les punxades que arreu arrepleguem, podem, al fi, cantar victoria, trobant-nos prop del riu. Grosses roques surten de dins del riu, y arreu està ple de gorchs d'un vert molt fosch, que proven sa grossa fondaria. L'aigua, al batre les roques, llença grossos murmulls, com si'ns expliqués quelcom que nosaltres no comprenem.

* Passem per un aqüeducte mig tapat y mig descobert, que pren l'aigua al riu pera portar-la an els plans de La Sellera y Anglés pera regar ses riques hortes. Arribem a les 5'15 de la tarda a la dita resclosa, de 100 pams de gruix en sa base. Sota la resclosa hi ha una font picanta molt parescuda a les aigües medecinals de Sant Hilari.

Vista la resclosa per aigües amunt del riu se veu darrera d'ella'l bonich pont de la carretera d'Amer, y a poch metres de distancia de lo dit, el pont del ferro-carril de Girona a Amer.

Per cert que és una vista molt bonica que'ns recaria no haver-la vista y que recomano a tots els meus consocis.

Per bona carretera arribem a La Sellera a les sis de la tarda, hostatjant-nos a casa la Paula en la plaça n.º 4, aon sopem y dormim.

El seu propietari en Joan Viñas y Ribas és molt amable.

LA SELLERA

Els carrers de La Sellera són, en general, molt estrets y sense llum a la nit.

En la plaça aon hi ha a Cala Paula, en la casa numerada ab el n.º 1, o sia a Can Dalmau, s'hi veuen dos fines-tres gòtiques bastant notables.

Després d'haver visitat la població (que poch poguérem veure a causa de sa fosquetat) prenguérem café y ens en anàrem a dormir; però dech haver-vos de dir que no'ns

fou pas possible dormir, ja que l'habitació que'ns entregaren donava a la plaça, y tota la nit ballaren en ella, tenint els músichs abaix a l'entrada, sota mateix del nostre dormitori.

Ballaven sardanes. Dich les ballaven, encara que'ls músichs tocaven ara valsos, ara americanes, ara altres aires; tot, menys sardanes. En fi, com que era Carnàval, tot-hom tirava per allí aon més bé li apareixia, y ells rient y no mirant si feien riure. Tant destrempada era la música, que semblava una orgue de gats.

Tard, molt tard acabaren, y allavors sí que, cançats del camí y plens els oïdos de xaranga y crits, quedàrem en silenci per poques hores, entregant-nos per enter an els braços dolços de Morfeu.

El dia 14 ens llevàrem dematinet, esmorzant a corre-cuita, y després prenguérem bitllet pera'l tren que surt a dos quarts de vuit del matí pera Girona, que'ns costà per assiento 1'20 pessetes.

Parem a les estacions d'Anglès, Bescano, Salt y Girona, aon arribem a les 8'40, dinant a la Fonda de la Marina, enfront l'Estació del ferro-carril de Tarragona, Barcelona y França.

Les poques hores de que podem disposar pera aprofitar la visita en aquesta antiga y heroica ciutat les empleiem molt bé.

Visitàrem la Catedral, a la que's puja per una ampla escalinata d'uns 80 y pico d'esglaons; l'iglesia de Sant Feliu, aon se guarda'l còs de Sant Narcís, y el panteó de l'hèroe de Girona, l'Alvarez; la més esplèndida vista de Girona, o sia la porció de ciutat que's contempla desde'l pont del riu Onyà; hem visitat la bizantina iglesia de Sant Pere de Galligans, tenint enfront altra capella romànica, la qual serveix ara pera fàbrica de serrar fusta. Hem visitat també'l monument de l'Alvarez, aixecat en el centre d'una plaça y quasi tota la muralla que volta la ciutat.

A les 3'05 de la tarde sortim de Girona ja cap a nostres cases, arribant a Granollers a les 5'45. El bitllet fins a Granollers costa, en tercera classe, 4'95 pessetes.

Aquí sopem y esperem el tren de mercaderies, que sols va fins a Vich, arribant en aquest últim punt a les deu de la nit. Ens carreguem l'equipatge, que s'ens ha fet gros durant el camí, per afegir-hi alguns objectes que compràvem. Caminant dugues hores per la carretera de Vich a Manlleu, ens trobarem a nostres cases, contents y alegres, ab gust de recórrer més, molt més, per l'encantadora Guilleria, aon brolla poesia per tot arreu.

LLUÍS COLL Y ESPADALER

LA LLUNA SEGONS EL POBLE

(Continuació)

A Baza, Granada, diuen que, pera que no's corquin, els arbres s'han de tallar en la lluna minvant de Janer o en la minvant d'Agost.

A Úbeda, Jaén, estan en que'ls alls s'han de sembrar també en la lluna minvant de Janer. Si se sembressin en creixent, diuen que la terra'ls trauria fòra y no farien res de bo.

Fins pera trasvassar el vi s'ha de tenir en compte la lluna, puix si no's fa en la lluna vella de Març, se torna agre, segons diuen els de la Conca de Barberà.

Al baix Aragó tenen bon cuidado de regirar els fems en lluna vella, perquè si ho fessin en lluna nova no's podrien.

En lluna nova els divendres són, pera aquest cas particular, com si fossin lluna vella.

A la mateixa encontrada diuen que si's treu el fem d'un estable en lluna nova, l'estable s'omple de pusses.

A Fabara creuen que'ls ous de gallina postos en la lluna vella d'Agost se conserven frescos tot l'any.

Al mateix indret diuen que les canyes que no's tallen en lluna vella's podreixen, y que la civada que se sembra

en lluna nova surt blanca, y la que se sembra en lluna vella surt negra.

La Lluna té també gran influencia sobre'l bestiar de llana, segons aquests aforismes:

Nadal sense lluna,
ganader de cent ovelles torna ab una,

segons diuen a la vall de Ribes;

Navidad sin luna,
cien reses se vuelven una,

diuen els castellans; y

Quand Nouvé n'a ges de luno,
quand tres fedo, n'en vënd uno,

diuen a Provença.

No acabariem may si haguessim d'esmentar tot lo que sobre aquesta influencia de la Lluna podria recullir-se.

IV

DUES PREOCUPACIONS

Els francesos donen el nom de *Lune rousse*, lluna roja, a la que fa'l ple a les darreries d'Abril o als primers de Maig, y deu aquell nom al color roig que prenen els brots de les plantes gelades en aquell temps.

Hi ha dues llunes roges o equinoccials: l'una és la ja esmentada d'Abril, y l'altra es la d'Octubre a Novembre, sols que aquesta passa desapercebuda pels pagesos, perquè en son temps la vegetació's troba en estat de repòs (1).

Els pagesos francesos donea la culpa de les gelades de les plantes a la *Lluna roja* (2), y diuen:

(1) Vegi-s H. de Parville. *Causeries scientifiques*, deuxième année. (Paris, 1863).

(2) Avuy el darrer estudiant de física sap que aquestes gelades són degudes a la radiació propria de les nits clares y serenes.

Tant que dure rousse lune,
les fruits sont sujets à fortune.
Récolte point n'est assurée
que la lune rousse ne soit passée.

Els mariners tenen una altra preocupació, y és la de creure que la Lluna's menja'ls núvols, perquè aquests desapareixen quan aquella's troba en son zenit.

Tal volta provingui d'aquesta preocupació la dita catalana de que

La Lluna tot s'ho menja.

V

CANÇONS Y DITES SOBRE LA LLUNA

Els andalusos diuen que pera que una criatura logri'l present que desitja és precis que saludi set nits seguides a la Lluna, desde un punt en que la vegi bé, dient tres vegades cada nit la següent cançoneta, y fent la reverencia ab el cap al final de cada un dels versos:

Luna, lunera
cascabelera,
los siete perritos
á la cabecera (1).»

A Peal de Becerro, Jaén, ho diuen així:

Luna, lunera,
cascabelera,
esconde los higos
tras de la higuera.

Y a Asturias:

Luna, lunera,
cascabelera,
enciende el farol,
que ya es la oración.

(1) *Folk-Lore Andalu*, any primer, 1882-1883, pàg. 293.

A la Coruña'ls dos darrers versos els canten així:

toma un ochavo
para canela (a).

La canalleta del Camp de Tarragona, quan surt la Lluna, canta:

La Lluna, la pruna,
vestida de dol,
son pare la crida,
sa mare la vol (1);

afegint-hi a Barcelona:

Minyona bonica
que plega'ls coixins;
sa mare l'açota
davant dels fadrins.

A Granollers tenen aquesta variant:

La noya petita
remena'ls coixins;
sa mare la renya
davant dels fadrins.

La canalleta de la Ribera d'Ebre canta la següent:

La Lluna, la pruna
y'l sol mariné,
son pare la crida,
sa mare també.

(a) *Biblioteca del Folk-Lore español*, vol. IV, pàg. 162.

(1) Mon amic en Joaquim Maria Bartrina publicà en *La Renaixensa* un article titolat *Sobre una cançó infantil*, en el que tractava d'explicar aquesta cançó suposant que *pruna* era una corrupció de la paraula francesa *brune*, bruna, morena, y que'l pare y la mare que's disputen el nostre satèlit eren la llum y les tenebres; fent, per consegüent, aquesta cançó relació als eclipses de Lluna. Més de segur que mon malaguanyat amic no hauria dit això si hagués conegut la variant que canten en la Ribera d'Ebre, en la que hi ha un *sol mariner* capaç de deixar parat a la mateixa estrella del dia.

Y a continuació hi afegeixen:

La pobre xiqueta
tocava'l tambó;
los àngels anaven
a la processó.

La següent cançó és també pròpia de les criatures de la Ribera de l'Ebre:

La Lluneta m'és padrina;
me fa un còs y una camisa,
me la talla y me la cus
per' lo dia de Jesús.
Lo Jesuset no la vol
perquè'n té corona d'or.
Sant Joseph ne fa casquetès (1),
ne convida a les mongetes,
a les monges y als canonges.
De la Seu a Magdalena
tots els peixos de la mar
ne ballen la tarantena,
menos el més xicotet
que balla més gracioset.

Aquesta cançó té una variant que he sentit més d'un cop a Barcelona (2); comença en lo novè vers y diu així:

Dels canonges a la Sèu,
de la Sèu a Vallarena
ballaven la tarantena.
Tots els peixos de la mar
se n'isqueren a ballar,
fins lo més xicorrotet,
que balla més que tots ells.
L'agarrí per la cueta,
y lo portí a Tortoseta,
de Tortoseta al mercat,
ont ne trobí un pobre gat
menjant figues y torrat.

(1) Pastellet especial de la Ribera d'Ebre.

(2) Però que de segur no és d'aquesta localitat : pel llenguatge sembla també de la Ribera.

El nom de la Lluna entra en varies fórmules curatives. A Barcelona, per curar l'erisipela, la senyen molt depressa, tot dient:

Clara és la Lluna,
clar és lo sol,
clara sia la galta (1)
si Déu ho vol.

A Dosrius, quan un té *perles o desfetes*, se senyen els ulls tres o nou vegades ab un gra de xeixa, dient:

Mare de Sant Simeon,
vos que ne sou tant perfeta,
si és *perla* quedi desfeta,
si es blanca
al mar s'escampa,
si és negra
al mar s'ofega.
Clara la Lluna,
clar sia lo sol,
clara sia la vista
si Déu ho vol;

y tiren el gra de xeixa dins d'una gibrella d'aigua, y les *perles* se van fonent.

A la Baixa Bretanya (França), diuen aquesta salutació a la lluna pera curar-se les verrugues (2):

«Salut, pleine lune,
emporte celles-ci (*ces verrues*)
avec toi loin d'ici.

(Acabarà)

CELS GOMIS

(1) O la part en que's tingui l'erisipela.

(2) *Proverbes et dictons de la Basse-Bretagne*, per Sauv , publicats en la *Revue Celtique*.

LO CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA sols se declara responsable de lo contingut en la *Secció Oficial* del seu BUTLLETÍ, deixant íntegra als respectius autors la responsabilitat dels treballs firmats.

Barcelona.—Tip. *L'Aveng*: Ronda de l'Universitat, 20.—Telefon 115